

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 5. november 2025 blev i sag nr. 103503:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Bernstorffsgade 40
1577 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 30/4 2025 har klageren bl.a. anført:

"Jeg gør til en start opmærksom på at denne klage er udarbejdet med hjælp fra min hustru ... samt med vejledning og rådgivning fra jurist i forbindelse med gratis retshjælp, da jeg ikke selv er i stand til at kunne varetage klageprocessen grundet mit lave funktionsniveau.

Vi ønsker at klage over vurdering fra Danica pension modtaget d. 14.11.24, hvor det vurderes at min arbejdsevne ikke er nedsat til mindst halvdelen, hverken midlertidigt eller længerevarende og derfor vurderer at jeg ikke længere har ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse)

Jeg vælger efterfølgende at klage til Danica d. 27.11.25, hvoraf jeg d. 14.02.25 modtager ny vurdering, hvoraf det vurderes at mine helbredsæssige symptomer ikke i sig selv er uforenelige med at arbejde og opretholde halvdelen af min hidtidige indtjening.

Der lægges i vurderingen vægt på, at mine familiesituation er kompleks og at dette har afgørende betydning for, hvordan jeg fungerer.

Jeg klager efterfølgende d. 03.03.25 over at der er lagt for stor vægt på min familiære situation og taget for lidt stilling til egne diagnoser, udfordringer samt funktionsniveau og jeg mener ikke at jeg er i stand til at kunne varetage et arbejde, ej heller med nedsat tid.

Jeg modtager svar på klage d. 19.03.25 hvor Danica fastholder deres beslutning, og henviser til ankenævnet for forsikringer.

Ankenævnet for Forsikring

2.

103503

Jeg ønsker derfor at klage over Danicas vurdering af, at jeg ikke længere har ret til udbetaling af tab og erhvervsevne, herunder fritagelse for indbetaling.

Jeg ønsker at klage over at der lægges vægt på min familiære situation – Da det er min kone der varetager primært omkring alle aftaler med børnene og hun har også igennem hele mit sygdomsforløb, måtte tage sig af mine sager, da jeg netop grundet mit nedsatte funktionsniveau ikke er i stand til dette, hvilket jeg har oplyst til Danica.

Jeg ønsker at klage over at Danica ikke synes at tage afsæt i egen læges vurdering fra LÆ265 d. 11.06.24, hvoraf det blandt andet fremgår at jeg vurderes at have en begrænset reserve at mentalt overskud, at min tilstand vurderes at være udløst af en arbejdsrelateret belastning.

De tager ej heller hensyn til egen læges beskrivelse af min diagnose, funktionel lidelse (stressudløste kropslige symptomer).

Og status attest LÆ125 fra 10.04.2024 hvor lægen beskriver funktionsniveauet som blivende nedsat, og chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet for spinkel og prognose dårlig.

Danica har foretaget en selvstændig vurdering, uagtet at kommunen ikke engang har vurderet mig parat til arbejdsprøvning.

Jeg har generelt en oplevelse af at Danica tilsidesætter egen læges vurderinger, hvorfor jeg ikke mener at deres vurdering er retvisende. Jeg påtænker at Danica, såfremt de ikke anser min egen læges vurdering som tilstrækkelig bevisførelse for min funktionsnedsættelse, at de burde have anskaffet tilstrækkelig relevant dokumentation for at kunne træffe afgørelse samt vurdere på et sagligt grundlag.

Det skal siges at jeg igennem hele sygdomsforløbet har håbet på at blive frisk og komme ud i arbejde igen. Men desværre ser jeg ingen forbedring i min psykiske og fysiske tilstand, blot en forværring. Håbet om fremtiden har jeg fuld ud ret til at have. Dette er ikke et argument på at jeg er rask nok til at varetage et arbejde på mindst halvdelen i dag.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg ønsker at Danica forsætter min udbetaling for tab af erhvervsevnen og fritager mig for indbetaling.

Jeg har også bedt Danica om at få afgjort om der i min sag er grundlag for at min tilstand indbefatter et længerevarende erhvervstab."

Selskabet har den 30/6 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager blev via sin daværende arbejdsgiver omfattet af en ordning med forsikringsdækninger pr. 1. september 2016.

Ordningen indeholder bl.a. dækning ved tab af erhvervsevne.

Forsikringen giver ret til løbende udbetaling af ydelser og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse), hvis forsikrede har et midlertidigt eller længerevarende (generelt) tab af erhvervsevnen på mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke.

Udbetalingen udgør forskellen mellem indtægten fratrullet arbejdsmarkedsbidrag før og efter tab af erhvervsevne, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne udbetales til arbejdsgiveren, så længe forsikrede modtager sin hidtidige løn.

Der er en karensperiode på tre måneder.

For ordningen gælder Danica Pensions almindelige forsikringsbetingelser nr. 110-78. Forsikringsbetingelser pr. 1. september 2016 med tillæg vedlægges som bilag A og B. Kort overblik og dækningsoversigt pr. 1. maj 2020 vedlægges som bilag C.

Klager har fået henstand med indbetaling til pensionsordningen til 1. februar 2026.

Hvori består uenigheden?

Sagen angår, om klagers erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, og om han er berettiget til forsikringsydelser fra 1. februar 2025 og frem.

Klager har anført i anmeldelseskemaet, at han klager over selskabets vurdering af hans erhvervsevne, og at han ikke længere har ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Klager har bl.a. anført, at der lægges for stor vægt på hans familiære situation og anfører, at hans kone primært varetager alle aftaler med børnene, og at hun tager sig af hans sager.

Klager har anført, at der ikke synes at blive taget afsæt i egen læges vurderinger, herunder at klager har begrænset reserve af mentalt overskud, at hans tilstand er udløst af arbejdsrelateret belastning, beskrivelsen af klagers diagnose (funktionel lidelse), at funktionsniveauet er blivende nedsat, og at der er en dårlig prognose.

Klager har videre anført, at kommunen ikke engang har vurderet ham parat til arbejdsprøvning.

Klager har også anført, at selskabet burde have anskaffet tilstrækkelig relevant dokumentation for at kunne træffe afgørelse og vurdere på et sagligt grundlag, såfremt selskabet mener, at egen læges vurderinger ikke er tilstrækkelige.

Klager ønsker fortsat udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Det er selskabets opfattelse, at klagers erhvervsevne har været nedsat i hans hidtidige erhverv. Selskabet har ydet fritagelse for indbetaling og udbetalt ydelser ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens ophør 7. november 2020 til 1. februar 2025, hvor ydelserne ophørte ved vurdering af klagers generelle erhvervsevne.

Det er selskabets opfattelse, at klager ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager, og at klager ikke har ret til forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne fra 1. februar 2025 og frem.

For en ordens skyld bemærkes det, at klager ikke som anført i klageskemaet er omfattet af en arbejdsløshedsforsikring, men at klager er dækket ved tab af erhvervsevne.

Sagsfremstilling

Klager har efter det oplyste varetaget ufaglært arbejde som ... og ... Klager har arbejdet som ... siden 2012 og gennemførte uddannelse som ... i 2016. Klager fungerede som ... i et år frem mod sin sygemelding i august 2020.

Det fremgår af sagen, at klager anvender et såkaldt CPAP-apparat pga. søvnapnø, og at han periodvis ikke bruger apparatet.

Klager konsulterede sin praktiserende læge fra 7. august 2020, hvor der er beskrevet stress/akut belastningsreaktion, en angstproblematik og lettere depressive symptomer. Det fremgår af journalnotaterne, at klager bl.a. beskrev kognitive gener, tankemylder, hyperventilation og svimmelhed, og at han gik til psykolog (bilag D, 20-21).

Den 18. december 2020 anmeldte klager krav på udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling som følge af stress og angst, der gav anledning til angstanfald, vejrtrækningsbesvær, forvirring, hukommelsessvigt, svært ved at overskue daglige opgaver, udbrændthed og social angst. Klager anførte, at han mærkede de først symptomer i januar 2020, og at første sygedag var 7. august 2020, hvor han havde arbejdet som ... Arbejdsopgaverne bestod af ... Klager anførte også, at han havde arbejdet delvist fra uge 42 og havde lavet en timeplan med sin psykolog. Klager anførte, at han fik fuld løn under sygdom (bilag E).

Klagers praktiserende læge ... har udarbejdet statusattest af 11. januar 2021, hvor det bl.a. er anført, at klager var sygemeldt pga. stress og angst, som var betinget af sociale og arbejdsmæssige forhold. Med hensyn til de sociale forhold anførte lægen: *'Desuden familiære sociale problemer, hustru er kronisk syg, og der er ... børn i familien.'*

Klager havde reduceret arbejdstiden til tre timer dagligt, idet tilstanden var forværret efter optrapning til fem timer dagligt (bilag F).

Den praktiserende læge har udarbejdet udateret lægeattest ved nedsat erhvervsevne og tillæg af 13. januar 2021, hvor det er anført, at klager havde stress, angst – social og arbejdsbetinget. Klager fik samtalerapi ved psykolog. Klager mente, at han ikke kunne deltage i sit hidtidige arbejde og var nu fuldt sygemeldt pga. tiltagende stress/angst. Lægen anførte, at der var en god prognose, mens det var uvist, om klager delvist kunne vende tilbage til sit daværende arbejde (bilag G og H).

Det fremgår bl.a. af notat fra opfølgningssamtale i kommunalt regi 3. februar 2021, at klager var opsagt pr. 28. februar 2021. Klager oplyste, at han måske havde taget for lidt for mange opgaver ind i forhold til sin reducerede arbejdstid, hvilket måske havde begrundet tilbagefald. Der havde generelt ikke været uoverensstemmelser på arbejdspladsen. Klager var presset af, at hans kone netop var opereret, og at klagers ... børn var hjemsendt pga. Covid-19, hvorfor de ... ældste skulle

hjemmeundervises, hvilket pressede familien. De ... yngste børn kunne snart komme i pasning og skole. Det er desuden anført, at der var skånebehov overfor stressende og uforudsete opgaver, arbejdsopgaver med deadlines og komplekse opgaver (bilag I, side 1ff).

Ved brev af 10. marts 2021 bevilgede selskabet fritagelse for indbetaling og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karenperiodens ophør 7. november 2020 foreløbigt til 1. august 2021 ud fra en vurdering af erhvervsevnen som ... Udbetalingen skete til klagers daværende arbejdsgiver indtil 1. marts 2021, hvorefter udbetalingen skete til klager (bilag J). Udbetalingen blev senere forlænget.

Ved selskabets mellemkomst var klager i et forløb i [psykiatrisk klinik]. Det er bl.a. anført i notater af 6. april 2021, at klager beskrev symptomer bestående af hurtig udtrætning, koncentrationsbesvær, ømhed i bevægeapparatet, spændingshovedpine og hjertebanken m.v. Klager havde ikke søvnbesvær, han havde ikke kendskab til panikanfald, og han havde ikke fobier 'udover noget socialangst, som han mener at have haft hele livet.' Der var en lille mistanke om en opmærksomhedsforstyrrelse, men der var et stort forbehold herfor. Objektivt var der normale forhold, bl.a. blev klager oplevet kognitivt intakt. Det fremgår, at klager på daværende tidspunkt opfyldte kriterierne for en generaliseret angst og havde en lettere socialfobi. Klager fik ordineret medicinsk behandling (bilag D, side 17-19).

Samtaleterapien ved psykolog blev afsluttet 3. juni 2021. Det fremgår bl.a. af psykologepikrise, at der var tydelig bedring, herunder med mere energi og overskud i dagligdagen. Psykologen anførte, at der manglede nogen bedring i klagers tilstand, før han var egentlig arbejdsdygtig, men at hun forventede, at klager på sigt blev fuldt ud arbejdsdygtig (bilag D, side 15-16).

Klagers praktiserende læge har udfyldt specifik helbredsattest af 29. juni 2021, hvor det bl.a. fremgår, at der var lidt bedring. Lægen anførte, at klager virkede deprimeret, og at klager havde depression/angst, der forventedes bedring afhængig af medicineffekt og samtaleterapi. Lægen anførte også, at sociale forpligtelser og sygdom i familien samt ... børn også havde spillet en afgørende rolle for klagers situation. Det havde været overbelastende for klager. Klager virkede ikke klar til at genstarte sit arbejde igen (bilag K).

Den 15. juli 2021 traf ... Kommune afgørelse om, at klager skulle overgå til et jobafklaringsforløb med virkning fra 1. august 2021. Den generelle ret til sygedagpenge var ophørt 28. februar 2021, men udbetalingerne var fortsat efter midlertidig lovgivning som følge af Covid-19 situationen. Det fremgår bl.a. af afgørelsen, at der var en forventning om, at klager blev arbejdsdygtig igen via relevant behandling og eventuelt arbejdsmarkedsrettede indsatser (bilag I, side 4).

Klager påklagede afgørelsen og anførte bl.a., at han ikke havde depression, men stress og angst, at der ikke var nær så mange bivirkninger på ny medicin, at han allerede følte en klar forbedring af sin angst, og at psykiateren vurderede, at klager blev arbejdsdygtig (bilag I, side 7ff). Sygedagpengeperioden blev senere forlænget (bilag I, side 10f).

Den 23. september 2021 blev det anført i status fra [psykiatrisk klinik], at (bilag L): *'(...) Angsten forsvinder på tablet Sertralin 100 mg dgl., men [klageren] er plaget af mange bivirkninger og der ændres derfor til Escitalopram. Ved maks-dosis på 20 mg dgl. er det eneste symptom [klageren] har tilbage, at hvis han bliver meget forskrækket sidder det længe i kroppen på ham. Øvrige symptomer er forsvundet. (...).'*

Det fremgår videre, at *'[klageren] har læst en del om ADD og tænker, at han kan genkende sig selv i denne beskrivelse.'* På baggrund af udredning fik klager diagnosticeret opmærksomhedsforstyrrelsen ADD og startede medicinsk behandling herfor. Det blev vurderet, at der var en god prognose med korrekt medicinsk behandling.

Det er bl.a. anført i statusattest af 23. september 2021 fra [psykiatrisk klinik], at *'Der har klart været effekt af den hidtidige medicinske behandling mod angsten. I løbet af de næste par måneder kan effekten af tillægsbehandlingen mod ADD bedre vurderes. Umiddelbart vurderes på nuværende tidspunkt, at [klageren] indenfor de næste 3 måneder burde kunne være fuldt arbejdsdygtig.'* (bilag M).

Det fremgår bl.a. af kommunalt notat af 6. december 2021, at klager havde følt sig stresset over en længere periode og ikke ramt af angst. Klager fortalte om private forbigående forhold omkring sin [barn], der var blevet [alder], og sin ...-årige [barn] med [sygdom], der havde haft smerter om morgenen og derfor fravær fra skole. Der var indgået en aftale med skolen om, at [barn] mødte senere i skole, hvis [barn] havde smerter. Klager oplevede sig ikke klar til fuld raskmelding mest pga. stress over private forhold. Det er anført, at der var skånehensyn for ledelsesmæssige funktioner, og at komplicerede opgaver/komplekse problemløsninger skulle undgås (bilag I, side 12ff).

Den 3. januar 2022 blev det anført i notat fra [psykiatrisk klinik], at: *'[Klageren] mærker en klar effekt af den medicinske behandling, men kan stadig føle sig stresset, hvorfor der fortsat sker medicinjustering.'* og at *'Det forventes, at [klageren] snart kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.'* (bilag N).

Det er bl.a. anført i notat fra samtale i kommunalt regi 20. januar 2022, at klager var flyttet og havde planer om, at hans ... yngste børn skulle hjemmeskoles. Det skulle overvejende være hans hustru og [familiemedlem], der stod for det. Det er også anført, at klager tydeligt havde været belastet pga. flytning og overvejelser omkring børnenes skolegang, men at det ifølge klager var den rigtige beslutning (bilag I, side 15ff).

I funktionsevneskema af 12. februar 2022 anførte klager bl.a., at han var fuldstændig uarbejdsdygtig som følge af angst, stress og ADD, og at han regnede med at genvinde erhvervsevnen delvist. Klager beskrev fysiske og kognitive symptomer, herunder kvalme, træthed, opkast og hukommelses-/og koncentrationsbesvær. Klager anførte også, at hans kone, der selv var syg, måtte hjælpe ham (bilag O).

I statusattest af 18. februar 2022 fra [psykiatrisk klinik] blev det anført, at symptomerne på angst stort set var forsvundet på medicinsk behandling (Escitalopram). Psykiateren anførte, at klager var diagnosticeret med en opmærksomhedsforstyrrelse (ADD) og var ordineret medicinsk behandling herfor (Concerta og Ritalin), og at klager *'Oplever markant bedring af tilstanden, og der er uden tvivl god effekt af den medicinske behandling.'* Psykiateren anførte også: *'(...) Der vurderes ikke at kunne gøres yderligere psykofarmakologisk. [Klageren] er selv interesseret i at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Har været sygmeldt siden den 1.8.2020. Der er intet til hinder for opstart og tilbagevenden til arbejdsmarkedet med erhvervmæssige tiltag.'* (bilag P).

Det fremgår af sagen, at klagers sygedagpengeperiode blev bragt til ophør ved kommunal afgørelse af 21. marts 2022, hvilket klager påklagede. Der blev i klagen bl.a. refereret til svar af 8. april 2022 fra [psykiatrisk klinik], hvor det bl.a. fremgår, at klager skulle have en langsom opstart over

3-6 måneder forinden raskmelding, og at psykiateren anførte, at *'Han skal presses lidt er min vurdering.'* (bilag I, side 18ff). Sygedagpengeperioden blev efterfølgende forlænget.

Den praktiserende læge henviste klager til lokalpsykiatrien med henblik på optimering af behandlingen. Den 28. april 2022 blev det bl.a. anført i sygeplejenotater fra lokalpsykiatrien, at: *'Patienten har også været udfordret af at ægteparret har et hus, der skal renoveres og patienten er ikke startet endnu. Der er ... børn, der snart skal udredes for ADHD. ... af børnene er aktuelt ikke i skole. Ægtefællen er endvidere sygemeldt med ... '* Klager beskrev effekt af medicinsk behandling, mens han var udfordret i forhold til at kunne rumme sin familie og børn. Funktionsniveauet var i bedring, hvor klager kunne klare daglige gøremål, men var ikke helt klar til et fuldtidsjob. Klager sov rimeligt, men følte sig aldrig udhvilet. Objektivt fremstod klager normalt (bilag Q, side 1ff).

Det fremgår bl.a. af epikrise af 29. april 2022 fra [psykiatrisk klinik], at symptomerne på angst stort set var forsvundet på medicinsk behandling, og at klager var velfungerende på medicinsk behandling for ADD. Psykiateren anførte også, at klager *'Vurderes velbehandlet og prognosen god.'*, og at *'Det vurderes, at [klageren] indenfor de næste 2-3 mdr. bør være fuldt tilbage til ordinar beskæftigelse med optrapning i timetal over dette tidsrum.'* (bilag D, side 12-13).

Ved kommunal afgørelse af 19. maj 2022 ophørte sygedagpengeperioden, og klager overgik til jobafklaringsforløb med virkning fra 24. maj 2022. Afgørelsen blev efterfølgende fastholdt af kommunen og tiltrådt af Ankestyrelsen (bilag I, side 22ff).

Det fremgår af den praktiserende læges journal, at klager fik albuesmerter i marts 2022 og kraftige muskelsmerter i maj 2022 i forbindelse med, at han lagde tag (bilag D, side 11-12).

Ved brev af 1. juli 2022 blev klager orienteret om, at udbetalingen ved tab af erhvervsevne ophørte pr. 1. august 2022 (bilag R). Klager var uenig, og selskabet efterspurgte på den baggrund yderligere oplysninger.

I funktionsevneskema af 31. august 2022 beskrev klager sin symptomer, herunder nakkespændinger, kognitive gener og medicinbivirkninger. Klager anførte bl.a., at han ikke havde haft en hel god dag den seneste måned. Psyken og smerterne var forværret, muligvis pga. mange aftaler med jobcenter, kommunen, lokalpsykiatrien, lægeaftaler med børnene og en syg kone = stress. Klager anførte videre, at psyken varierede alt efter, hvad der var rundt ham, og at han havde daglige smerter med forværring ved aktivitet pga. tennisalbue. Generne var værst morgen og formiddag, hvorefter de aftog (bilag S).

Den 1. september 2022 blev klager bevilget virksomhedspraktik som ... hos [virksomhed] fra september til december 2022. Arbejdsopgaverne bestod af Arbejdstiden var 12 timer ugentligt fordelt på fire dage med henblik på øgning af arbejdstid. Mødetiden var 8.15 – 11.15. Klager udarbejdede selv en plan for øgning af arbejdstiden (bilag I, side 40f).

Den praktiserende læge ... anførte bl.a. i specifik helbredsattest af 21. oktober 2022, at klager havde dobbeltsidige tennisalbuer, der kunne brede sig til resten af kroppen, og var startet medicinsk behandling for ADD og angst. Det er anført, at klager var påvirket af sine børns forløb ved Lokalpsykiatrien, og at hans kone døjede med en kompleks smerteproblematik. Det er desuden anført, at tennisalbuer havde tendens til langvarige gener, sjældent længere end et år, og for at

fremme bedringen krævede det omhu ved fysisk belastning, specielt tunge løft og opgaver, der indebar klemmekraft. Angstanfald kunne give anledning til isolation og ro nogle timer (bilag T).

Det fremgår bl.a. af kommunalt notat af 25. oktober 2022, at klager havde været syg hele uge 38, da hans krop havde slået fra pga. for mange ting derhjemme. I oktober 2022 beskrev klager smerter i hele kroppen. Klager oplevede ikke smerter i praktikken, men det kom efterfølgende. Han lå, når han kom hjem og sov nogle gange tungt. Der var mange ting i hjemmet for ham, ... af hans børn havde udfordringer, og hans kones arbejdsevne blev udredt, hvilket påvirkede ham. Klager ønskede at blive i praktikken. Der havde været en del sygdom/sygefravær (bilag I, side 42ff).

Den 10. november 2022 blev virksomhedspraktikforløbet afbrudt, idet klager oplevede stigende fysiske smerter (bilag I, side 45).

Klager var til reumatologiske undersøgelser 14. december 2022 og 5. januar 2023 pga. ledsmerter. Det fremgår, at objektive undersøgelser af bevægeapparatet var normale, bortset fra ømhed svarende til albuerne. Den 5. januar 2023 anførte reumatologen (bilag D, side 8-11):

'Objektiv undersøgelse:

(...)

Bevægeapparat

Ingen palpationsøm muskulære tenderpunkter som ved fibromyalgi.

Øvre ekstremitet:

Ingen hævelse eller rødme, normal aktiv og passiv bevægeudslag i alle led.

Let øm svarende til epicondylar laterales.

Undere ekstremitet

Ingen hævelse eller rødme, normal aktiv og passiv bevægeudslag i alle led.

Ryg

Normale krumninger og bevægelighed i hele columna. FGA få cm.

Parakliniske undersøgelser:

-Blodprøver: fra 4.1. viser stort set normale forhold, vitaminniveauer langsomt stigende.

anti CCP neg.

Konklusion:

Ingen holdepunkt for inflammatorisk gigtsygdom eller bindevævssygdom, herunder Bechterews.

Ingen klinisk holdepunkt for fibromyalgi.

Der er tale om en langvarigt træthedssymptomatik samt uspecifikke belastningssmerter i bevægeapparatet samt psykosocial overbygning.'

Klager blev bl.a. henvist til et forløb ved [konsulentvirksomhed].

Ved brev af 10. februar 2023 genoptog selskabet udbetalingen ved tab af erhvervsevne fra 1. august 2023 og foreløbigt til 1. august 2023 på midlertidigt grundlag på baggrund af forløbet i Lokalpsykiatrien (bilag U).

Den 3. marts 2023 er det bl.a. anført i Lokalpsykiatrien, at klager ikke var optimal medicinsk behandlet pga. dårlig compliance, og at klager stort set ikke havde struktur i hverdagen. Det er også anført, at klagers ... ældste børn havde henholdsvis [lidelse] og [lidelse], og at det mindste barn var i udredning for [lidelse]. Lægen anførte, at klagers træthed i højere grad relaterede sig til en ikke-optimalt behandlet ADHD-problematik, og at den medicinske behandling ikke gav anledning til smerter. Objektivt fremstod klager bl.a. med relativt upåfaldende hukommelse, der dog var

præget af manglede opmærksomhed og koncentration. Medicinoplægning blev drøftet (bilag D, side 6-8).

Den 5. juni 2023 blev det bl.a. noteret i Lokalpsykiatrien, at (bilag V): *'(...) Patienten har ingen bivirkninger udover lidt mundtørhed. Patienten giver udtryk for at opleve effekt af behandlingen i form af mindre tankemylder, bedre overblik og overskud. Patienten giver udtryk for, at patientens ADHD symptomer tager til i løbet af eftermiddagen, patienten ønsker derfor øgning på eftermiddagsdosis, jf. lægenotat den 26.05. (...).'*

Det fremgår bl.a. af journalnotat af 28. juni 2023 fra [rehabiliteringscenter], at klager fast anvendte medicin mod ADD og smertelindrende håndkøbsmedicin ved behov. Det fremgår videre (bilag X):

'Objektivt.

AT god, ikke akut eller kronisk medtaget. Ikke hviledyspnø. Pæne farver.

St p.: overalt vestikulær respiration uden bilyde.

St c.: regelmæssig hjerteaktion = perifer puls, ingen mislyde.

Tender points vedrørende fibromyalgi: smerter ved tryk på 0 ud af 18 mulige punkter.

Reumatologisk vurdering.

Patienten med relativt udbredte ledsmerter, som dog kun til dagligt omfatter overekstremiteterne.

Der er en vis kobling imellem dette og at han for 2 år siden blev ramt af stress.

Hverken ACR 1990 kriterierne eller ACR 2016 kriterierne for diagnosen fibromyalgi er opfyldte. Der synes dog at være et moment af kroniske komplekse smerter over det. (...).'

Det fremgår bl.a. af ergoterapeutisk notat af samme dato, at klager beskrev smerter i kroppen og svær træthed, at klager ikke kunne lave de håndværksmæssige opgaver, som han troede, at klager blev stresset af, at renoveringen skred meget stille fremad, og at det var krævende, at have [familiemedlem] boende, når huset ikke var klart (bilag X).

I funktionsevneskema af 28. juli 2023 anførte klager bl.a., at han var uarbejdsdygtig pga. stress, smerter, træthed, tennisalbue og angst, og han beskrev sine symptomer (bilag Y).

Det fremgår bl.a. af epikrise af 1. november 2023 fra Lokalpsykiatrien, at (bilag D, side 3): *'Patienten blev henvist til lokalpsykiatrien i efteråret 2022 til justering af den medicinske behandling og patienten blev omlagt til kapsel Elvanse 30 mg. Patienten vælger dog at autoseponerer Elvanse, grundet manglende effekt. Patienten ønsker behandling med depotformulering concerta. Patienten optiteres til Concerta 54+36 + 18 mg. Patienten angiver at være velbefindende og velbehandlet på aktuelle dosis. Patienten ønsker ikke yderligere medicinjustering. Patienten er forløbet psykoedukeret i ADHD. (...).'*

Klagers praktiserende læge anførte bl.a. i statusattest af 2. november 2023, at klager var diagnosticeret med ADHD og angst, at klager ifølge epikrise var velbehandlet for ADHD, hvormed der ikke burde være bestemte skånehensyn, at funktionsniveauet var højt, og at der var en god prognose, og at velbehandlede patienter med ADHD generelt havde nærnormale forhold til arbejdsmarkedet (bilag Z).

Det fremgår af journalnotat af 8. november 2023, at klager blev opstartet i angstmedicin – har bemærket, at hans overskud er dalet helt. Det fremgår også, at klager *'Spørger til funktionelle li-*

delser - har læst om emnet og kan genfinde flere symptomer hos sig selv - rygsmærter, muskel/ledsmærter, træthed, hjertebanken (måske angstløst), svimmelhed og synsforstyrrelser.' (bilag D, side 2).

Klager gennemgik efterfølgende samtaler med sin praktiserende læge med henblik på henvisning til Center for Funktionelle lidelser, hvor han bl.a. beskrev, at han havde fået det meget bedre og blev mere og mere rask inden praktikforløbet i 2022, og at han følte, at det kun var gået ned af bakke siden praktikforløbet. Det er bl.a. anført, at *'Belastningen har været varende siden - presset af egen udredning for ADD, børnenes hyppige besøg ved børne-ungdomspsykiatrien.'* (bilag D, side 2).

Den 29. januar 2024 anførte den praktiserende læge bl.a. at: *'4. Snak om funktionel lidelse - afvist fra udredningen, men kommunen og forsikringen efterspørger en lukning. Jeg kan godt give patienten diagnosen funktionel smertetilstand, hvilket jeg tror er den rigtige.'* (bilag D, side 1).

Den 15. marts 2024 anførte den praktiserende læge, at klager havde ondt i hele kroppen, feberfornemmelse og massiv træthed, fordi hans ægtefælle nyligt var opereret, og der havde været et skolearrangement. Lægen anførte, at det ikke var realistisk, at klager vendte tilbage til arbejdsmarkedet, hvis han også skulle være til derhjemme (bilag D, side 1).

Den praktiserende læge anførte bl.a. i statusattest af 10. april 2024, at klager var diagnosticeret med ADHD, angst, funktionel lidelse – funktionelle smerter, at der ikke var yderligere behandlingsmuligheder, at funktionsniveauet var blivende nedsat, og eventuelle midlertidige eller varige skånehensyn ikke kunne vurderes, da chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet var spinkel (bilag Æ).

Det fremgår bl.a. af notat fra samtale 6. maj 2024, at klager gav udtryk for, at han ikke så sig selv tilbage på arbejdsmarkedet på daværende tidspunkt, da han kun havde energi til at klare det, som skulle gøres derhjemme. Klager angav, at tingene muligvis ville se anderledes ud om nogle år, når børnene var ældre. Det er desuden anført, at der var skånebehov for ledelsesmæssige funktioner, undgåelse af komplicerede opgaver/komplekse problemløsninger, tunge løft og opgaver, der krævede klemmekraft (bilag I, side 46ff).

Det fremgår bl.a. af 'Opdatering af rehabiliteringsplanens forberedende del (...)' af 6. maj 2024, at klager havde svært ved at se sig selv tilbage på arbejdsmarkedet eller i en afklarende virksomhedspraktik, og at klager oplevede influenzalignende symptomer, træthed, hovedpine, nedsat hukommelse og koncentration, daglige smerter i begge arme og sporadiske smerter i begge ben (bilag I, side 49ff).

Den 11. juni 2024 anførte den praktiserende læge bl.a. i lægeattest til rehabiliteringsteamet, at klager havde begrænset reserve af mentalt overskud, at det øgede pres ifm. mange aftaler eller langvarig kørsel kunne føre til kropslige smerter (albuer, underarme, rygsøjle og muskelsmerter i resten af kroppen m.v.), at klager fremstod påvirket af sine funktionsnedsættelser, og at der var en kompleks familiesituation med individuelle sygdoms- og behandlingsforløb (bilag Ø).

Klager anførte bl.a. i statusskema af 4. august 2024, at han ikke kunne arbejde pga. stress, angst, ADD og funktionelle lidelser, der medførte mange smerter, ekstrem træthed og hurtig udkørthed. Klager anførte, at han slet ikke kunne arbejde på daværende tidspunkt, mens han forventede at

kunne arbejde på nedsat tid fra 1. januar 2030. Klager beskrev sin symptomer, herunder spændingshovedpine, søvnbesvær, træthed, samt kognitive og fysiske symptomer m.v. Klager anførte, at han fast anvendte medicin i form af Methylphenidate, Escitalopram og Pantoprazole (for ADD, angst og syrehæmmende) (bilag Å).

Ved brev af 14. november 2024 blev klager informeret om, at udbetalingen ved tab af erhvervsevne

og fritagelsen for indbetaling ophørte med virkning fra 1. februar 2025, idet det blev vurderet, at klagers generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen (bilag AA).

Klager kontaktede efterfølgende selskabet, idet klager var uenig (bilag 1. Klage). Der blev ikke sendt nye lægelige oplysninger, mens klager sendte rehabiliteringsteamets indstilling af 28. maj 2024 og udateret notat fra rehabiliteringsteamet, der ikke indgik i det kommunale materiale, som selskabet havde modtaget (bilag AB og AC). Det fremgår bl.a. heraf, at klager havde svært ved at se sig tilbage på arbejdsmarkedet, at hjemmesituationen fyldte, at han blev indstillet til et ressourceforløb på tre år, og at det bl.a. skulle undersøges, om klager skulle henvises til patientskole for funktionelle lidelser.

Ved brev af 14. februar 2025 fastholdt selskabet vurderingen (bilag Første svar på klagen 14.02.25).

I den efterfølgende korrespondance fastholdt selskabets klageansvarlige ved brev af 19. marts 2025, at klager ikke var berettiget til yderligere udbetalinger ved tab af erhvervsevne (bilag 2. Klage over afgørelse og Svar på klage 19.03.25).

Sagen er efterfølgende indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen

Klager, der nu er ... år, blev sygemeldt i august 2020 på grund af stress/belastningsreaktion og angstsymptomer. Der er senere beskrevet en opmærksomhedsforstyrrelse (ADD) og funktionel smertetilstand. Selskabet har anerkendt, at klagers erhvervsevne har været nedsat og har udbetalt midlertidige ydelser frem til 1. februar 2025.

Udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne ydes i en begrænset periode og ophører som udgangspunkt, når forsikredes erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad i halvandet år fra karenperiodens start.

Selskabet var berettiget til at overgå til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne pr. 1. februar 2025.

Der lægges vægt på, at klager havde været helt og delvist sygemeldt i 4,5 år, og at der var udbetalt midlertidige ydelser ved tab af erhvervsevne i mere end fire år. Der lægges vægt på, at det fremgår, at der ikke er yderligere behandlingsmuligheder.

Der lægges vægt på, at klager fratrådte sin stilling 1. marts 2020, og at det er beskrevet, at klager ikke skal tilbage til sin hidtidige arbejdsfunktion. Det bemærkes, at klager ikke ser sig selv på arbejdsmarkedet før 2030.

Selskabet er opmærksom på, at klager ikke er endeligt arbejdsafklaret i kommunalt regi, hvilket ikke kan føre til et andet resultat.

Klager har anført, at selskabet bør anskaffe tilstrækkeligt relevant dokumentation for at træffe afgørelse og vurdere på sagligt grundlag. Selskabet gør opmærksom på, at selskabet bl.a. har oplyst sagen med helbredsmæssige oplysninger, herunder fra lokalpsykiatrien og praktiserende læge, og kommunale oplysninger. Selskabet har således ikke foretaget vurderingen på et ufyldestgørende grundlag. Der gøres videre opmærksom på, at klager har bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen.

Det er selskabets opfattelse, at klager ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i et omfang, der berettiger til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Ved vurderingen af klagers generelle erhvervsevne lægges der vægt på, at klager sygemeldte sig i 2020 med en belastnings-/stressreaktion og angstsymptomer.

Der lægges vægt på, at belastningsreaktionen relaterede sig til arbejdsmæssige og sociale/private forhold.

Der lægges vægt på, at arbejdsmæssig belastning forventeligt bedres ved ophør af det stressudløsende arbejde. Belastningen, der relaterede sig til klagers daværende arbejde, har været fjernet i adskillige år, idet klager fratrådte stilling i starten af 2021.

Der lægges vægt på, at der er beskrevet en række private forhold, herunder ægtefællens ... sygdom, ... børn med [lidelse] og [lidelse], hjemmeskoling og et hus under renovering, som i betydeligt omfang har belastet klager (bilag D, F, G, H, I, K, Q, S, T, X, Ø og AC). Klager har tillige givet udtryk for, at han først ser sig tilbage på arbejdsmarkedet, når børnene er blevet ældre. Selskabet har forståelse for, at klager er belastet af de hjemlige forhold, men private forhold indgår ikke i erhvervsevnevurderingen.

Der lægges vægt på, at klager undervejs i forløbet er diagnosticeret med en opmærksomhedsforstyrrelse (ADD). Det bemærkes, at der er tale om en medfødt tilstand, og at klager har formået at tage uddannelse og arbejde på ordinære vilkår i en længere årrække.

Der lægges vægt på, at klager profiterer af og er velbehandlet på medicinsk behandling for henholdsvis ADD og angst. Det fremgår desuden, at der ikke er betydende bivirkninger (bilag L, M, N, P, V, Z og D, side 3).

Selskabet er opmærksom på, at den praktiserende læge mener, at klager har en 'funktionel smertetilstand' pga. uspecifikke smerter i bevægeapparatet.

Det bemærkes, at tilstanden ikke i sig selv siger noget om funktionsniveauet eller erhvervsevnen.

Der lægges vægt på, at klager er grundigt undersøgt, uden at der er fundet en medicinsk forklaring på smerterne, som klager oplever. Der er ikke holdepunkter for inflammatorisk gigt, bindevævssygdom, herunder Bechterews (såkaldt rygsøjlegigt) eller i øvrigt fibromyalgi (bilag D, side 1-2 og 8-11, X).

Der lægges vægt på, at der er påvist normale forhold af bevægeapparatet, bortset fra let ømhed svarende til albuerne.

Det bemærkes, at klager alene har anvendt smertelindrende håndkøbsmedicin ved behov.

Den omstændighed, at klager selv oplyser om smerter m.v., og at den praktiserende læge lægger dette til grund, dokumenterer ikke i sig selv, at klager er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Der lægges videre vægt på, at prognosen for klagers tilstand og raskmelding er vurderet god (bilag D, side 15-16, G, H, L, M, N, P, Z)

Selskabet er opmærksom på, at den praktiserende læge anførte i april 2024, at prognosen var dårlig. Det fremgår imidlertid ikke af de lægelige oplysninger, at der var indtrådt en helbredsmæssig forværring af klagers tilstand. Det forhold, at den praktiserende læge mente, at klager havde en funktionel smertetilstand, er ikke ensbetydende med, at der er indtruffet eller dokumenteret en forværring klagers tilstand.

Det er videre selskabets opfattelse, at det kommunale forløb ikke understøtter, at klagers erhvervsevne er nedsat i et omfang, der berettiger til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Klager gennemgik et relativt kortvarigt virksomhedspraktikforløb i 2022, der blev afbrudt før tid, idet klager oplevede smerter i hele kroppen. Der er som nævnt ikke påvist medicinske forhold, der forklarer klagers subjektive oplevelse af smerter.

Praktikforløbet fandt sted for snart tre år siden, og klager har ikke siden gennemgået arbejdsprøvning med relevante skånehensyn. Oplysningerne fra praktikforløbet kan derfor ikke uden videre tages til indtægt for at være retvisende for klagers erhvervsevne.

Den omstændighed, at klager er indstillet til et treårigt ressourceforløb, kan ikke føre til et andet resultat. Det bemærkes, at det er en forudsætning for at iværksætte et ressourceforløb, at forløbet kan udvikle borgerens arbejdssevne på sigt.

Det bemærkes i øvrigt, at den kommunale vurdering af arbejdssevnen er bredere end den forsikringsmæssige vurdering af erhvervsevnen, idet den kommunale vurdering inddrager adskillige kriterier, mens den forsikringsmæssige vurdering alene skal foretages ud fra klagers helbred.

Det bemærkes, at der lægeligt er anbefalet skånehensyn for albuebelastende opgaver, mens det kommunalt er anbefalet, at klager skal skånes for lederopgaver, komplicerede opgaver og komplekse problemløsninger.

Det er selskabets opfattelse, at de relativt afgrænsende skånehensyn kan imødekommes på det brede arbejdsmarked, og skånehensynene ikke i sig selv tilsiger, at klager ikke er i stand til at varetage et arbejde på mere end halv tid.

Det bemærkes, at klager er relativt ung, hvormed der er gode muligheder for omstilling til nye arbejdsopgaver eller et andet erhverv.

Selskabet fastholder således, at selskabet kunne overgå til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne pr. 1. februar 2025, at klager ikke har dokumenteret, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen af fysiske eller psykiske årsager, og at klager ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne fra 1. februar 2025 og frem."

Det fremgår af statusattest af 11/1 2021 fra egen læge:

"... årig mand som skal vurderes for psykosomatisk tilstand, mhp. deltagelse i arbejdsmarkedet.

Patienten er nytilmeldt vores praksis, og er derfor ukendt. Han har været her til samtale den 5. januar 2021 mhp vurdering grundet sygemelding, da han er sygemeldt fra august måned 2020. Sygemeldt pga. stress og angst, og betinget af sociale forhold og arbejdsmæssige forhold. Patienten har været til psykolog, til samtaler x 6 men der har ikke været den ønskede fremgang.

Patientens symptomer er uændrede, og han har været sygemeldt på fuld tid, og i uge 43, genoptog han sit arbejde, og han er optrappet til 4 timer dagligt. Han har fortsat symptomer som er uændret, og nogle dage er tilstanden værre med indre uro, manglende koncentrationsevne, hyperventilation og han isolerer sig. Desuden familiære sociale problemer, hustru er kronisk syg, og der er ... børn i familien.

Tilstanden er forværret efter optrapning af arbejdet fra 3 til 5 timer dagligt, hvorfor vi er enige om, at han skal arbejde 3 timer dagligt, og han skal komme til revurdering om 1 måned. Desuden skal han fortsætte med samtalerne hos psykologen, og hvis der ikke er den ønskede effekt heraf, da skal patienten sandsynligvis suppleres med medicinsk behandling i form af antidepressiva.

Diagnose: stress, angst, arbejdsmæssigt og socialt betinget."

Det fremgår af status fra psykiater af 3/1 2022:

"FORLØBET SÅ VIDT

[Klageren] mærker en klar effekt af den medicinske behandling, men kan stadig føle sig stresset, hvorfor der fortsat sker medicinjustering.

YDERLIGERE BEHANDLINGSBEHOV

RT forventes afsluttet indenfor rammeaftalen.

JOBSTATUS? / SYGEMELDT?

Senest oplyste er, at [klageren] er sygemeldt.

PROGNOSE

Det forventes, at [klageren] snart kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.

DIAGNOSE

DF41.1 generaliseret angst

DF98.8 ADD"

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

103503

Det fremgår af brev af 8/4 2022 fra socialrådgiver til psykiater samt svar:

"Spørgsmål.

1.

Menes der, ud fra en lægefaglig vurdering, at [klageren] er klar til at raskmelde sig og stå til rådighed for arbejdsmarkedet på alm. vilkår?

Menes der, ud fra en lægefaglig vurdering, at [klageren] er klar til erhvervsmæssige tiltag som f.eks. praktik i nogle timer om ugen?

2.

Hvis det er den lægefaglige vurdering, at det erhvervsmæssige tiltag er praktik i nogle timer om ugen, kan der så angives et tidsperspektiv for evt. raskmelding til arbejdsmarkedet på alm. vilkår?

...

[Psykiater] har fredag den 08.04.22 svaret:

Ad1) Ja praktik med langsom opstart.

Ad2) Tænker forløb over 3-6 mdr. Han skal presses lidt er min vurdering."

Det fremgår af kommunalt journalnotat af 29/9 2022:

"[Klageren] var syg i hele uge 38, da hans krop har slået fra pga. for mange ting derhjemme. Han havde glemt at administrere sin energi og oplevede at han kunne mere derhjemme end hvad kroppen ville."

Det fremgår af kommunalt journalnotat af 25/10 2022:

"[Klageren] oplyser at han ikke ved hvad der sker med ham. Han har haft smerter i hele kroppen, hvor det starter med smerter i albuerne, går i arme og hænder. Dernæst får han smerter i hele kroppen.

...

[Klageren] oplever ikke nogen smerter når han er i praktikken, men dette kommer efterfølgende. Når han kommer hjem ligger han, hvor han nogle gange sover tungt, hvilket kan være op til 2 timer.

...

Lige nu er mange ting i hjemmet for ham, ... hans børn har udfordringer og hans kones arbejdsevne udredes, hvilket ligeledes påvirker ham."

Det fremgår reumatologisk vurdering af 28/6 2023:

"Patient med relativt udbredte ledsmerter, som dog kun til daglig omfatter overekstremiteterne. Der er en vis kobling imellem dette og at han for 2 år siden blev ramt af stress.

Hverken ACR 1990 kriterierne eller ACR 2016 kriterierne for diagnosen fibromyalgi er opfyldte. Der synes dog at være et moment af kroniske komplekse smerter over det."

Det fremgår af notat af 28/6 2023 fra ergoterapeut:

"Bor med hustru. Hus der skal renoveres. Bor med [familiemedlemmer] og ... børn ... Huset er ikke blevet færdig men når det er færdigt er der plads til alle.

Patienten oplyser, at det p.t. er det mentale, som fylder, da han er i optrapning på ADHD medicin. Derudover er børn i udredning.

...

[Klageren] kan ikke lave de håndværksmæssige opgaver som har troede han kunne. Renoveringen skrider meget stille frem og det stresser [klageren].

...

Krævende at have [familiemedlem] boende hvor huset ikke er klar til at de bor der endnu.

...

Håndværksmæssige opgaver er krævende."

Det fremgår af statusattest af 2/11 2023 fra egen læge:

"1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.

- diagnose(r)? ADHD; Angst
- yderligere behandlingsmuligheder? Fortsat medicinsk behandling, ...
- skånebehov? varige? midlertidige? Det afhænger af type af job - Ifølge epikrisen er patienten velbehandlet for ADHD, hvilket gør at der ikke bør være behov for bestemte skånehensyn.
- funktionsniveauet? Høj
- prognosen? God, velbehandlede patienter med ADHD har generelt en god prognose med nærmest normale forhold til arbejdsmarkedet."

Det fremgår af statusattest af 10/4 2024 fra egen læge:

"1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.

- diagnose(r)? ADHD, angst, funktionel lidelse - funktionelle smerter.
- yderligere behandlingsmuligheder? Nej, ikke udover de aktuelle
- funktionsniveauet? Blivende nedsat, kan ikke køre længere distancer i bil uden flere dages restitution bagefter, kan ikke deltage i sociale sammenkomster, kan ikke arbejde fysisk.
- skånebehov? varige? midlertidige? De kan ikke vurderes da chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet er spinkel.
- prognosen? Dårlig."

Det fremgår af kommunal jobsamtale af 6/5 2024:

"Du giver adspurgte udtryk for, at du ikke pt. ser dig selv tilbage på arbejdsmarkedet igen, da du kun har energi til at klare det, som der skal gøres derhjemme. Du siger hertil, at tingene muligvis vil se anderledes ud om nogle år, når dine børn er blevet ældre.

...

Der er følgende skånebehov:

Det fremgår af sagen, at der er skånehensyn for ledelsesmæssige funktioner og undgåelse af komplicerede opgaver/komplekse problemløsninger.

Derudover henvises til specifik helbredsattest af den 21.10.2022 hvor det fremgår, at der er skånehensyn for albuer i form af ingen tunge løft og opgaver som kræver klemmekraft."

Det fremgår af lægeattest til rehabiliteringsteam af 11/6 2024:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Helbreddet kan opdeles i to afsnit:

1. Overskuddet – [klageren] har en begrænset reserve af mentalt overskud - det gør at ved flere en 1-2 aftaler på en dag kan han være slået ud i flere dage - dette inkl. hjemlige opgaver. Tilstanden har stået på i flere år nu, vurderes udløst af arbejdsrelateret belastning. Der er dage hvor han ikke er i stand til at forlade sengen, der er gode dage hvor han kan møde til aftaler, m.m. Kan til tider også føle sig forvirret, så han dårlig kan huske og koncentrationsevnen er stærkt nedsat.

Det øgede pres ifm. mange aftaler eller langvarig kørsel kan føre til punkt 2:

2. Kropslige smerter - i albuer (startede med albuer og underarme), rygsøjlen, kan brede sig til resten af kroppen i form af muskelsmerter, mavepine, ledsmerter, hjertebanken.

Disse symptomer har ført til diagnosen funktionel lidelse - stressudløste kropslige symptomer som ikke kan forklares anderledes. Der er under diagnostikken taget en række blodprøver, der har været igangsat forskellige behandlinger, bl.a. fysioterapi, privatpraktiserende reumatolog i [by]. Center for funktionelle lidelser tager kun imod patienter uden konkurrerende psykiatriske diagnoser, hvilket gjorde at [klagerens] ADHD diagnose hindrede deres udredning.

Funktionsevnen påvirkes således, at [klageren] kan udføre sine hjemlige opgaver i begrænset tid, men det varierer meget afhængigt af dagen. Husstanden har fordelt opgaverne sådan at [klagerens] opgaver er dem som kan vente - såsom småting udenfor, let havearbejde, som kan udføres over flere dage."

Det fremgår af selskabets statusskema af 4/8 2024 udfyldt af klageren:

"Helbred og arbejde

Hvilken lidelse eller hvilke lidelser er årsag til, at du ikke kan arbejde?

Stress, Angst, ADD, Funktionelle lidelser (Dette medfører Mange smerter, ekstrem træthed og hurtig (udkørt) hed)

Kan du slet ikke arbejde?

Nej, jeg kan slet ikke arbejde

Forventer du, at du på et tidspunkt kan arbejde igen?

Ja, på nedsat tid

Fra hvilken dato

1 januar 2030

...

Kan du foretage daglige indkøb/handle?

Nej, jeg kan ikke foretage indkøb/handle

Kan du gøre rent i dit hjem - for eksempel støvsuge, vaske gulv og pudse vinduer?

Nej, jeg kan ikke gøre rent

...

Gener

Er dine gener konstante? Ja

Hvordan viser generne sig?

De er der hele tiden, men forværres voldsomt af aftaler, samtaler og pligter. Jeg er blevet Psykisk skrøbelig, og alt der stresser mig, forværrer min psyke, smerter og træthed.

Har du gode dage, hvor du intet mærker til din sygdom, eller hvor du fungerer stort set normalt?

Nej

Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner

Jeg orker sjældent op om morgenen. Men prøver at stå op ca. 10. Dog bliver den ofte mere 12-13. Jeg er intet værd i de første timer efter jeg er stået op. kroppen er stiv, har smerter og ingen appetit. Der er dage hvor jeg slet intet får gjort, sidder eller ligger og er fysisk dårlig af udmattelse. De gode dage prøver jeg at lave noget ude i haven med podcast i ørene. Aftensmad laver jeg meget sjældent, da jeg får det fysisk dårligt bagefter og må trække mig væk fra familien. Om aftenen når familien er gået i seng, føler jeg at min psyke og krop at slappe af. Det er først der at jeg mærker ro i mig selv. dette medfører så at jeg har svært ved at gå i seng om aftenen."

Det fremgår af udateret indstilling fra rehabiliteringsteamet:

"BEGRUNDELSE:

Rehabiliteringsteamet lægger vægt på følgende oplysninger, hvor det fra sagens akter fremgår:
Der drejer sig om en ...-årig mand, der har været sygemeldt siden den 7.8.2020 grundet med psykiske og fysiske symptomer med indflydelse på hinanden. Har ført til diagnosen funktionel lidelse. Blev oprindeligt sygemeldt grundet stress og overgik til jobafklaringsforløb den 24.5.2022. [Klageren] er nu overgået til 2. jobafklaringsforløb.

Socialt:

... Ægtefællen er sygemeldt på grund af ... [Børn] ... diagnosticeret med [lidelser/problemer. Ægtefællen har hjemmeskolet de ... yngste i et år frem til sommeren 2023, da de havde brug for, at der skulle ro på i en periode.

...

[Klageren] oplever ikke at have et netværk.

Helbred:

[Klageren] er kendt med psykiske og fysiske symptomer med indflydelse på hinanden. Har ført til diagnosen funktionel lidelse.

Der beskrives udtrætning og manglende energi med kognitiv påvirkning. Ved pres da smerter fra bevægeapparatet især fra albuer, rygsøjle men også mere generelle muskel- og ledsmerter, mavepine og hjertebanken. Er grundig udredt og har været forsøgt henvist til Center for funktionelle lidelser, der har afvist, idet der er konkurrerende psykisk lidelse i form af ADHD.

...

Oplysninger under mødet:

...

Adspurgt om hjemmesituationen, svarer [klageren] at aftensmaden er 'forsvundet' og de har ikke overskud til det og er trætte, pga. børnene fylder og har det svært.

...

Adspurgt om afklarende praktik, svarer [klageren] at han frygter for det, for han er bange for at det bliver lige som sidste gang. Han fortæller, at det gik ned ad bakke, og han havde det dårligt. Han fik det slemt mentalt og fysisk. Han føler sig omtåget og har mangel på overskud samt isole-ringstendens fra familien. Han synes det er en forfærdelig ide at skulle i afklarende praktik. [Ægte-fælle] siger at han slet ikke er klar lige nu. Rådgiver supplerer, at han gerne vil på sigt, men at lige nu kan han ikke grundet helbredet.

...

Vurdering:

Rehabiliteringsteamet vurderer at [klageren] har komplekse problemer ud over ledighed og derfor fortsat har brug for en særlig tilrettelagt indsats.

Der indstilles til et ressourceforløb på 3 år med formål at afklare om [klagerens] arbejdsevne kan udvikles så han kan få en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Skånehensyn:

Egen læge skriver i status attest af 10.04.24 at han ikke kan vurdere skånehensyn, da chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet er spinkel (jf. egen læge).

[Klageren] oplever stor træthed samt smerter i kroppen.

Anbefales at oprette en struktur på hverdagen, gerne skrive det ned. Foreslår overskuelige aktiviteter på afbrudt af passende pauser

...

Indstilling:

Ud fra sagens oplysninger, samt møde i rehabiliteringsteamet, indstilles til ressourceforløb jævn-før lov om en aktiv om beskæftigelsesindsats § 112. Varighed skønnes at skal være 3 år.

[Klageren] fremstår med komplekse problemstillinger udover ledighed, i form af sygdom og livs-ændringer, der ikke har kunnet løses gennem en normal indsats efter aktivloven og lov om en aktiv om beskæftigelsesindsats. Der vurderes derfor behov for helhedsorienteret indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten, vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører."

Det fremgår af klagerens dækningsoversigt af 1/5 2020:

"Årlig udbetaling (skattepligtig)

Hvis din erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke, udbetaler vi maksimalt årligt ... "

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1980'erne, har en erhvervsuddannelse og har haft en cheffunktion inden for sit uddannelsesområde, blev sygemeldt i august 2020 på grund af stress og angst. Han arbejdede herefter mellem 4 og 16 timer om ugen resten af 2020. Klageren forsøgte at øge arbejdstiden, men reducerede arbejdstiden i starten af 2021 til 3 timer dagligt. Klageren blev op sagt pr. 28/2 2021 og startede i virksomhedspraktik i september 2022 med 12 timer om ugen. Praktikken blev afbrudt den 10/11 2022 på grund af forøgede gener. Klageren blev i 2024 bevillet et 3-årigs kommunalt ressourceforløb. Klageren har gener i form af hurtig udtrætning, manglende energi med kognitiv påvirkning, smerter i kroppen, mavepine og hjertebanken. Klageren har fået stillet diagnoserne funktionel lidelse og ADD. Selskabet har ydet midlertidig dækning fra 7/11 2020 til 1/2 2025, hvor selskabet overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, som selskabet har vurderet, ikke er nedsat med halvdelen. Klageren ønsker fortsat dækning.

Selskabet har anført, at klageren blev sygemeldt på grund af en belastnings-/stressreaktion og angstsymptomer, at belastningsreaktionen relaterede sig til arbejdsmæssige og sociale/private

forhold, og at belastningen fra daværende arbejde har været fjernet i adskillige år. Selskabet har anført, at private forhold belaster klageren i betydeligt omfang, herunder sygdom hos ægtefælle og børn, hjemmeskoling og et hus under renovation. Selskabet har anført, at klageren er diagnosticeret med ADD, som er en medført sygdom, der ikke har forhindret klageren i at være tilknyttet arbejdsmarkedet, og at sygdommen er beskrevet velmedicineret. Selskabet har anført, at der ikke er beskrevet nogen forklaring på klagerens smerter, og at der ikke er fundet holdepunkter for inflammatorisk gigt, bindevævssygdom eller fibromyalgi. Selskabet har anført, at klageren kun kortvarigt er arbejdsprøvet, at han er relativt ung, hvormed der er gode muligheder for omstilling til nye arbejdsopgaver eller et andet erhverv.

Klageren har anført, at selskabet lægger for stor vægt på den familiære situation, og at det er ægtefællen, der primært varetager alle aftaler omkring børnene, lige som hun varetager hans sager. Klageren har anført, at selskabet ikke tager hensyn til lægens og kommunens vurdering, som har vurderet, at klageren ikke er parat til arbejdsprøvning. Klageren har anført, at han gennem hele sygdomsforløbet har håbet på at blive frisk og komme i arbejde igen, men at han ikke har oplevet en psykisk og fysisk forbedring, kun en forværring.

Det fremgår af statusattest af 11/1 2021 fra egen læge, at "Patientens symptomer er uændrede, og han har været sygemeldt på fuld tid, og i uge 43, genoptog han sit arbejde, og han er optrappet til 4 timer dagligt. Han har fortsat symptomer som er uændret, og nogle dage er tilstanden værre med indre uro, manglende koncentrationsevne, hyperventilation og han isolerer sig. Desuden familiære sociale problemer, hustru er kronisk syg, og der er ... børn i familien. Tilstanden er forværret efter optrapning af arbejdet fra 3 til 5 timer dagligt, hvorfor vi er enige om, at han skal arbejde 3 timer dagligt, og han skal komme til revurdering om 1 måned. Desuden skal han fortsætte med samtalerne hos psykologen, og hvis der ikke er den ønskede effekt heraf, da skal patienten sandsynligvis suppleres med medicinsk behandling i form af antidepressiva. Diagnose: stress, angst, arbejdsmæssigt og socialt betinget".

Ankenævnet for Forsikring

23.

103503

Det fremgår af status fra psykiater af 3/1 2022, at "det forventes, at [klageren] snart kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. DIAGNOSE DF41.1 generaliseret angst. DF98.8 ADD".

Det fremgår af brev af 8/4 2022 fra socialrådgiver til psykiater, at socialrådgiveren spurgte: "Hvis det er den lægefaglige vurdering, at det erhvervsmæssige tiltag er praktik i nogle timer om ugen, kan der så angives et tidsperspektiv for evt. raskmelding til arbejdsmarkedet på alm. vilkår?", hvor til psykiateren svarede "Tænker forløb over 3-6 mdr. Han skal presses lidt er min vurdering".

Det fremgår af kommunalt journalnotat af 29/9 2022, at klageren "var syg i hele uge 38, da hans krop har slået fra pga. for mange ting derhjemme. Han havde glemt at administrere sin energi og oplevede at han kunne mere derhjemme end hvad kroppen ville".

Det fremgår af kommunalt journalnotat af 25/10 2022, at klageren "oplyser at han ikke ved hvad der sker med ham. Han har haft smerter i hele kroppen, hvor det starter med smerter i albuerne, går i arme og hænder. Dernæst får han smerter i hele kroppen. ... [Klageren] oplever ikke nogen smerter når han er i praktikken, men dette kommer efterfølgende. Når han kommer hjem ligger han, hvor han nogle gange sover tungt, hvilket kan være op til 2 timer. ... Lige nu er mange ting i hjemmet for ham, ... hans børn har udfordringer og hans kones arbejdsevne udredes, hvilket ligeledes påvirker ham".

Det fremgår reumatologisk vurdering af 28/6 2023: "Patient med relativt udbredte ledsmerter, som dog kun til daglig omfatter overekstremiteterne. Der er en vis kobling imellem dette og at han for 2 år siden blev ramt af stress. Hverken ACR 1990 kriterierne eller ACR 2016 kriterierne for diagnosen fibromyalgi er opfyldte. Der synes dog at være et moment af kroniske komplekse smerter over det".

Det fremgår af notat af 28/6 2023 fra ergoterapeut: "Hus der skal renoveres. Bor med [familie-medlemmer] og ... børn ... Huset er ikke blevet færdig men når det er færdigt er der plads til alle. Patienten oplyser, at det p.t. er det mentale, som fylder, da han er i optrapning på ADHD

medicin. Derudover er børn i udredning. ... [Klageren] kan ikke lave de håndværksmæssige opgaver som har troede han kunne. Renoveringen skrider meget stille frem og det stresser [klageren]. ... Krævende at have [familiemedlem] boende hvor huset ikke er klar til at de bor der endnu. ... Håndværksmæssige opgaver er krævende".

Det fremgår af statusattest af 10/4 2024 fra egen læge: "- diagnose(r)? ADHD, angst, funktionel lidelse - funktionelle smerter. - yderligere behandlingsmuligheder? Nej, ikke udover de aktuelle. - funktionsniveauet? Blivende nedsat, kan ikke køre længere distancer i bil uden flere dages restitution bagefter, kan ikke deltage i sociale sammenkomster, kan ikke arbejde fysisk. - skånebehov? varige? midlertidige? De kan ikke vurderes da chancen for tilbagevenden til arbejdsmarkedet er spinkel. - prognosen? Dårlig".

Det fremgår af kommunal jobsamtale af 6/5 2024: "Du giver adspurgte udtryk for, at du ikke pt. ser dig selv tilbage på arbejdsmarkedet igen, da du kun har energi til at klare det, som der skal gøres derhjemme. Du siger hertil, at tingene muligvis vil se anderledes ud om nogle år, når dine børn er blevet ældre. ... Der er følgende skånebehov: Det fremgår af sagen, at der er skånehensyn for ledelsesmæssige funktioner og undgåelse af komplicerede opgaver/komplekse problemløsninger. Derudover henvises til specifik helbredsattest af den 21.10.2022 hvor det fremgår, at der er skånehensyn for albuer i form af ingen tunge løft og opgaver som kræver klemmekraft."

Det fremgår af lægeattest til rehabiliteringsteam af 11/6 2024: "Helbredet kan opdeles i to afsnit: 1. Overskuddet – [klageren] har en begrænset reserve af mentalt overskud - det gør at ved flere en 1-2 aftaler på en dag kan han være slået ud i flere dage - dette inkl. hjemlige opgaver. Tilstanden har stået på i flere år nu, vurderes udløst af arbejdsrelateret belastning. Der er dage hvor han ikke er i stand til at forlade sengen, der er gode dage hvor han kan møde til aftaler, m.m. Kan til tider også føle sig forvirret, så han dårlig kan huske og koncentrationsevnen er stærkt nedsat. Det øgede pres ifm. mange aftaler eller langvarig kørsel kan føre til punkt 2: 2. Kropslige smerter - i albuer (startede med albuer og underarme), rygsøjlen, kan brede sig til resten af kroppen i form af muskelsmerter, mavepine, ledsmerter, hjertebanken. Disse symp-

tommer har ført til diagnosen funktionel lidelse - stressudløste kropslige symptomer som ikke kan forklares anderledes".

Det fremgår af selskabets statusskema af 4/8 2024 udfyldt af klageren, at han slet ikke kan arbejde, at han forventer, at kunne arbejde på nedsat tid fra 1/1 2030, at han ikke kan foretage indkøb eller gøre rent i hjemme, at hans gener er konstante og at han ikke har gode dage, hvor han intet mærker til sygdommen. Klageren har om sin dagligdag oplyst: "Jeg orker sjældent op om morgenen. Men prøver at stå op ca. 10. Dog bliver den ofte mere 12-13. Jeg er intet værd i de første timer efter jeg er stået op. kroppen er stiv, har smerter og ingen appetit. Der er dage hvor jeg slet intet får gjort, sidder eller ligger og er fysisk dårlig af udmattelse. De gode dage prøver jeg at lave noget ude i haven med podcast i ørene. Aftensmad laver jeg meget sjældent, da jeg får det fysisk dårligt bagefter og må trække mig væk fra familien. Om aftenen når familien er gået i seng, føler jeg at min psyke og krop at slappe af. Det er først der at jeg mærker ro i mig selv. dette medfører så at jeg har svært ved at gå i seng om aftenen".

Det fremgår af udateret indstilling fra rehabiliteringsteamet, at "ægtefællen er sygemeldt på grund af smerter i ... [Barn] på ... år er diagnosticeret med [lidelse], [barn] på ... år har ...problemer og [barn] på ... år har [lidelse]. Ægtefællen har hjemmeskolet de ... yngste i et år frem til sommeren 2023, da de havde brug for, at der skulle ro på i en periode. ... [Klageren] oplever ikke at have et netværk. [Klageren] er kendt med psykiske og fysiske symptomer med indflydelse på hinanden. Har ført til diagnosen funktionel lidelse. ... Adspurg om hjemmesituationen, svarer [klageren] at aftensmaden er 'forsvundet' og de har ikke overskud til det og er trætte, pga. børnene fylder og har det svært. ... Adspurg om afklarende praktik, svarer [klageren] at han frygter for det, for han er bange for at det bliver lige som sidste gang. Han fortæller, at det gik ned ad bakke, og han havde det dårligt. Han fik det slemt mentalt og fysisk. Han føler sig omtåget og har mangel på overskud samt isoleringstendens fra familien. Han synes det er en forfærdelig ide at skulle i afklarende praktik. [Ægtefælle] siger at han slet ikke er klar lige nu. Rådgiver supplerer, at han gerne vil på sigt, men at lige nu kan han ikke grundet helbredet. ... [Klageren] fremstår med komplekse problemstillinger udover ledighed, i form af sygdom og

livsændringer, der ikke har kunnet løses gennem en normal indsats efter aktivloven og lov om en aktiv om beskæftigelsesindsats. Der vurderes derfor behov for helhedsorienteret indsats, før der kan fastsættes et konkret beskæftigelsesmål".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne og klagerens dækningsoversigt af 1/5 2020, at den generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad, når klageren højst kan tjene halvdel af en almindelig indtægt for fuldt arbejdsdygtige personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der skal bevise, at hans erhvervsevne er nedsat med halvdelen.

Nævnet bemærker videre, at klagerens private forhold vil kunne indgå ved kommunens tilkendelse af offentlige ydelser, men at sådanne forhold ikke i sig selv kan tillægges afgørende vægt, når klagerens generelle erhvervsevne skal vurderes i forhold til en forsikringsdækning.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen pr. 1/2 2025.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der i sagens lægelige og kommunale oplysninger beskrives begrænsede objektive fund, og at vurderingen af klagerens helbredstilstand i høj grad ses at være baseret på hans egne subjektive angivelser. Sagens lægelige oplysninger understøtter efter nævnets vurdering ikke i tilstrækkelig grad, at klageren pr. 1/2 2025 ud fra en helbredsmæssig vurdering ikke vil være i stand til at tjene halvdel af en almindelig indtægt for fuldt arbejdsdygtige personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i klagerens del af landet.

Nævnet bemærker, at klagerens skånehensyn – i forhold til at undgå ledelsesmæssige funktioner, undgå komplicerede opgaver/komplekse problemløsninger, ingen tunge løft og opgaver som kræver klemmekraft – ikke i sig selv tilsiger, at hans erhvervsevne er nedsat med halvdelen.

Ankenævnet for Forsikring

27.

103503

Nævnet har også lagt vægt på, at der i sagen er beskrevet en række private forhold, som belaster klageren. Nævnet bemærker, at klageren over for kommunen har givet udtryk for, at hans situation måske vil ændre sig, når børnene er blevet ældre. I statusskema af 4/8 2024 har klageren oplyst, at han forventer at kunne arbejde på deltid fra 1/1 2030.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings